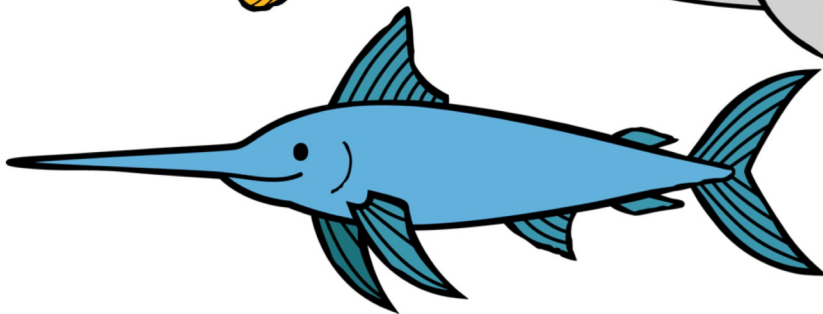
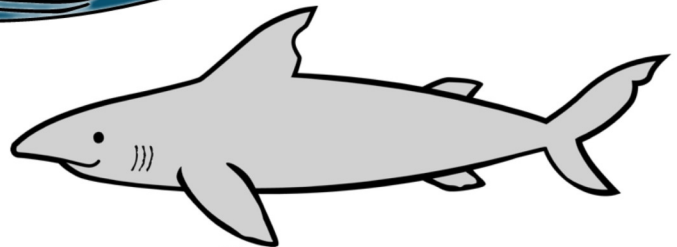
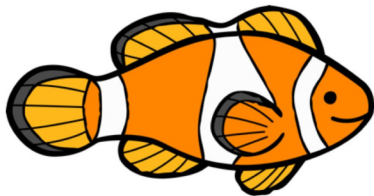
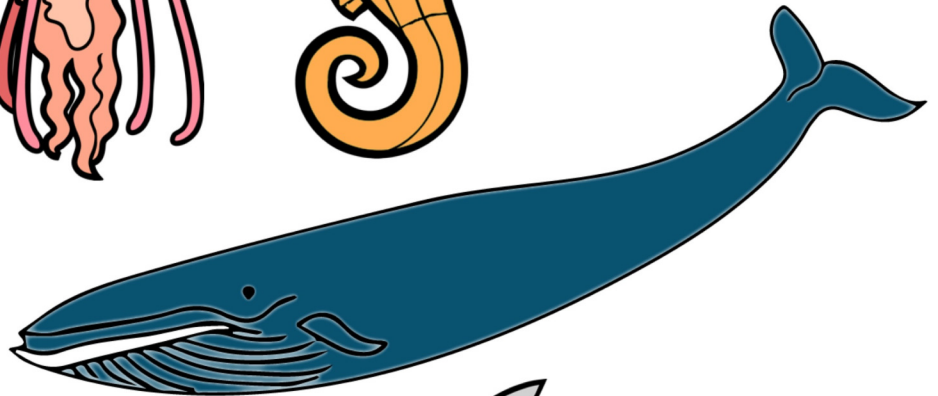
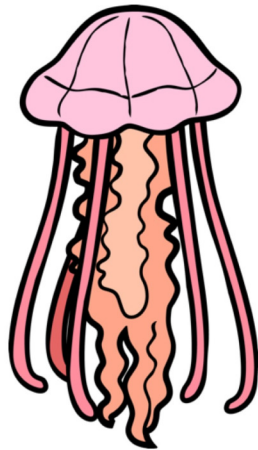
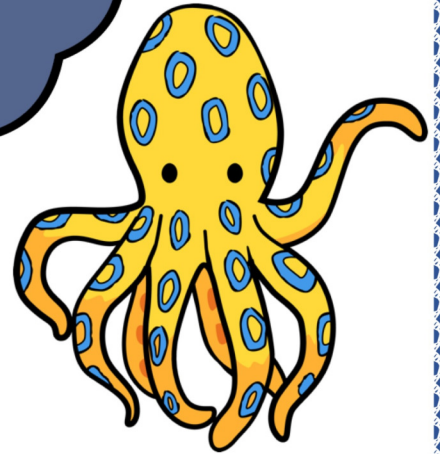
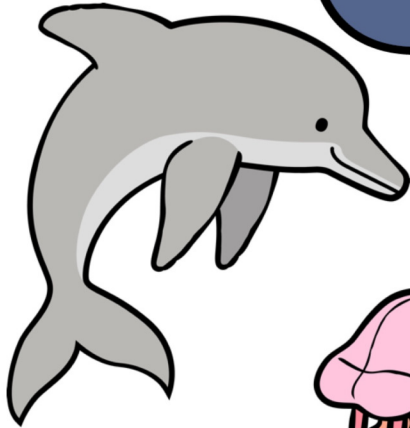

HAVETS DJUR

NAMN: _____

BLÄCKFISK

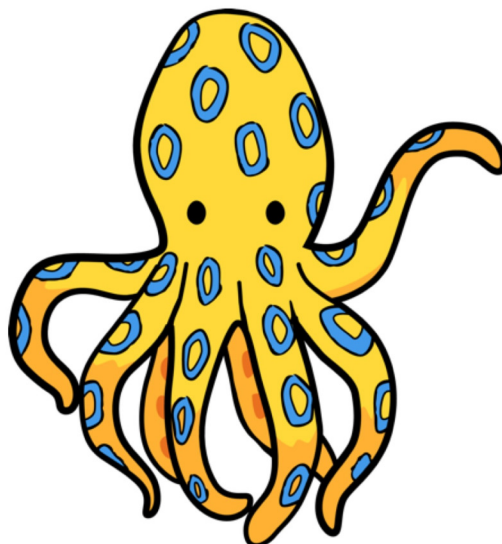
I Sydkorea anses bläckfisk vara en delikatess och äts levande. Det finns bläckfiskarter som är dödligt giftiga. Den blåringade bläckfisken är ett av världens giftigaste marina djur. Den kan döda en människa med bara ett bett och det finns inget motgift.

Det finns ca 800 arter av bläckfiskar. De flesta arterna förekommer i varmare vatten, men man kan även träffa på dem i Kattegatt och Skagerrak. Ingen av bläckfiskarna klarar av att leva i sötvatten. Födan består av krabbor, räkor och fisk.

De vanligaste bläckfiskarna kan bli runt 30 cm långa. Men i de stora havsdjupen kan riktiga jättar leva som kan bli över 15 meter. Kroppen består av ett stort huvud, där sitter en magsäck och andningsorganen. På undersidan har de en mun som är omgiven av 8 till 10 tentakler. De använder sina armar för att fånga födan och på varje arm sitter det en mängd sugkoppar som hjälper till att hålla fast saker. Bläckfiskar har tre hjärtan. Två gäl-hjärtan som pumpar blod genom gälarna och det tredje hjärtat pumpar blod genom kroppen.

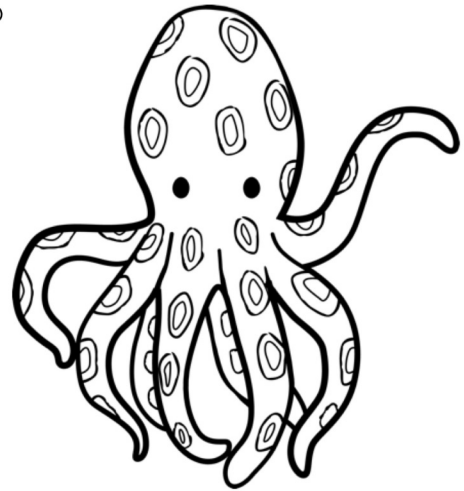
De flesta av dem simmar stillsamt fram i oceanerna, ofta i stora stim. Genom att pressa ut vatten från skalets undersida genom en slags tratt driver de sig snabbt framåt.

De kan spruta ut ett mörkbrunt färgämne. Förutom att färgen grumlar vattnet bedövar det också fiendens luktsinne.

1. Vad äter bläckfiskar?
2. Hur många hjärtan har bläckfisken?
3. Var lever bläckfiskarna?
4. Vad har de på armarna?
5. Vad heter världens giftigaste marina djur?

BLÄCKFISK

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 18 lines.

HAJ

Även fast de flesta hajarna lever i tropiska och temperade havsvatten, så har vissa hajar bra anpassningsförmåga som gör att de kan vara i kallare vatten. Forskning har visat att hajars existens går tillbaka så långt som 400 miljoner år.

Vid den svenska kusten kan man hitta flera olika hajar. De vanligaste är pigghaj och småfläckig rödhaj. Ingen av dem är farliga. Som namnet antyder så har pigghajen två piggar på ryggen som utsöndrar ett svagt gift.

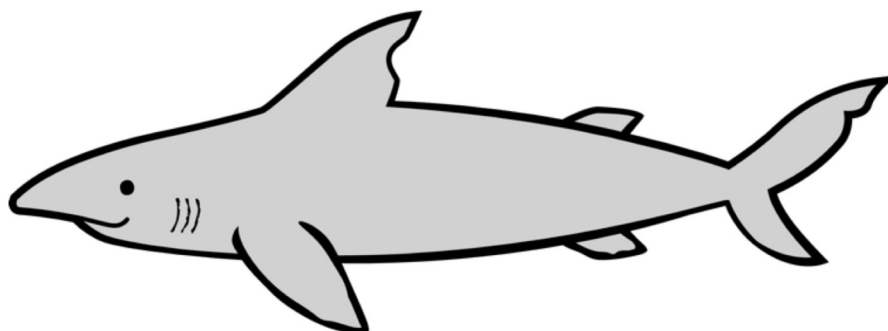
Det finns 500 olika sorters hajar. Den minsta är bara 15 till 17 cm lång. Valhajen är världens största fisk och kan bli 18 meter lång. Men trots storleken äter den mest plankton. Vithajen är världens största rovfisk och den tredje största hajen. Den kan bli upp till 5 meter långa.

Hajar äter allt från plankton till sjölejon. De kan även äta andra hajar. De har flera rader med tänder. De kan ha upp till 3000 tänder. När de tappar en tand rör sig tanden bakom framåt och ersätter den tappade tanden.

Hajar har inga ben i sin kropp, skelettet består istället utav brosk. Svansen är anpassad till miljön de lever i och deras livsstil. Svansen ger dem balans, hastighet och riktning. Hajar har ett sjätte sinne som kallas för "det elektriska sinnet". Det sitter i huden och gör så att hajen kan känna av närvaron av andra levande varelser trots att de är utom synhåll.

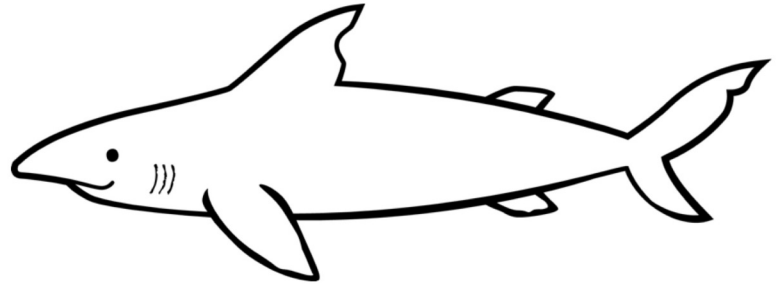
Hajar har en väldigt komplex reproduktion och låg fertilitet. Alla hajar har en inre befruktning. En del föder utvecklade ungar medan andra lägger ägg.

Hajar är starka och friska. Hajar får aldrig cancer, så man studerar deras brosk för att kunna utveckla läkemedel mot cancer.

1. Vilka haj arter finns det vid den svenska kusten?
2. Vad heter världens största fisk?
3. Vad har hajarna istället för skelett?
4. Varför använder man hajar i forskning mot cancer?
5. Vilket sjätte sinne har hajar?

HAJ

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 20 lines spaced evenly down the page.

DELFIN

Delfinen är ett däggdjur och tillhör familjen valar. Det finns ca 40 delfinarter. De förekommer i alla världshav, mest i grundare havsdelar. De är sociala djur som lever i grupper och har en hög intelligens. För att kommunicera med varandra använder de olika ljud, ekolokalisering, eller håller kroppskontakt med varandra.

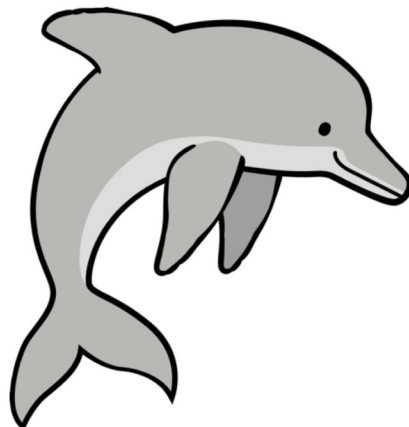
Födan består av fiskar och bläckfiskar. På plaster där det finns tillgång till mycket föda kan det samlas upp till 1000 delfiner.

De är vanligtvis mellan 1,5 till 4 meter långa. Den största arten är späckhuggaren. Kroppsformen gör att de kan nå höga hastigheter när de simmar, upp till 55 km i timmen. De har en stor hjärna som gör att de är väldigt intelligenta. Hörsel och syn är väl utvecklade.

Om flocken blir attackerad formar de friska vuxna en ring runt de små delfinerna, de sårade och gamla. Det är för att de anfallande djuren inte ska komma åt dem. Mindre delfiner kan till och med döda stora hajar tillsammans genom att kollidera med dem.

När en delfin sover så håller de ena halvan av hjärnan vaken, för att deras andning aldrig ska upphöra. Det är också bra eftersom de kan upptäcka faror. Delfiner har ett blåshål som de kan andas med. De kan vara under ytan i ungefär 10 minuter.

De föder en unge åt gången. Honan är dräktiga i ett år. När en unge föds finns det en till hona bredvid som fungerar som en barnmorska. De kan leva upp till ca 50 år.

SJÖHÄST

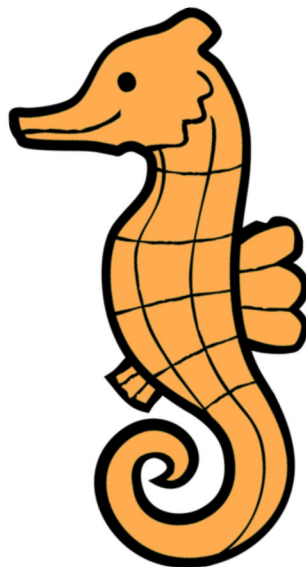
Det finns ca 30 arter av sjöhästar. De flesta förekommer i tropiska hav. Två arter förekommer i europeiska vatten och det är långnosad sjöhäst och kortnosad sjöhäst.

Sjöhästar är små ca 10 till 35 cm långa. De simmar långsamt upprättstående genom vågformiga rörelser med ryggfenan och bröstfenorna. De har ett hästliknande huvud och en långsmal kropp. Kroppen har ringar av bensköldar och de kan ha olika slags horn och taggar. Deras svans används till att hålla sig fast i något, så att de inte sveps med av vattenströmmarna. Sjöhästar finns i många olika färger. De kan ha lysande starka färger eller kamouflerade färger.

Födan består av smådjur som plankton och små kräftdjur. De använder sin mun som en pipett och suger i sig födan.

Det är hanen som föder upp ynglen. Hanen har en ficka på magen där honan lägger äggen och sedan befruktar hanen äggen. Honan överför äggen genom att de snurrar ihop svansarna. Hanens ficka är fodrar med mjuk vävnad som sväller upp och blir som en livmoder. När äggen kläckts och ungarna ska komma ut så gör hanen ett hål i fickan och drar kraftigt ihop bukmuskulatur så att ungarna pressas ut. Han pressar ut mellan 100 till 300 ungar. Deras längd är då 2 till 20 mm. Efter det får de klara sig helt själva.

Sjöhästar är utrotningshotade. Det beror främst på föroreningarna i haven. Runt 150 miljoner sjöhästar fångas årligen in i Kina för att skapa traditionella mediciner.

CLOWNFISK

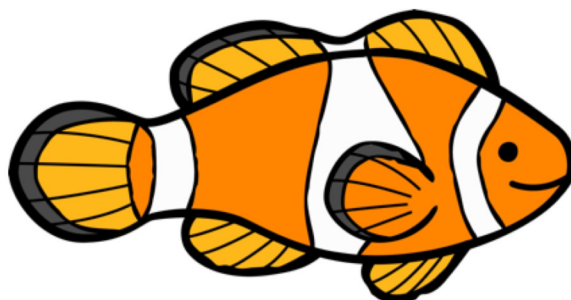
Man känner till ca 30 olika arter av clownfiskar. Alla lever i saltvatten. De lever i varma vatten och varma delar av stilla havet, röda havet och indiska oceanen. Vanligen lever de i grunda vatten, gärna vid skyddande rev och i havslaguner. De vill gärna att det ska finnas havsanemoner i sin miljö så att de kan söka skydd där. Om de inte har något skydd kommer de lätt bli uppätta.

De vanligaste färgkombinationerna är starkt orange med vita ränder. Det finns även arter som är gula, svarta, rosa eller blåaktiga. De kan bli 6 till 10 år. De varierar i storlek beroende på art. De små är bara 4 mm och de större 8 cm.

De kallas för anemonfiskar eftersom de lever i det vilda tätt intill en anemon. Det gör att de blir svårare att upptäckas av rovfiskar. De har utvecklat en unik anpassningsförmåga och kan komma i kontakt med anemonen utan att bli skadade. Anemonen har farliga tentakler och bränner andra fiskar och djur med sina tentakler. Clownfiskar har utvecklat ett kletig skydd på sina fiskfjäll som gör så att de inte blir brända. Förutom att det är ett bra skydd för dem kan de även äta upp djur som anemonen har attackerat. Clownfiskar äter även upp anemonens döda tentakler som annars skulle ha legat kvar där. Födan består främst av alger, ryggradslösa djur och plankton.

De lever i grupper. De lägger sina ägg på hösten. De kan lägga stora kluster av ägg, från 100 upp till 1000 ägg, på anemonens fot. De vaktar sen äggen under 3 till 5 dagar. När äggen kläcks stannar hanen hos ynglen för att kunna ta hand om dem tills de är stora nog. Clownfiskar kan byta kön. De föds till hanar och kan senare bli en hona om det behövs.

De är fredliga fiskar men kan bli aggressiva när de försvarar sitt territorium. Det är honan som försvarar territoriet.

SVÄRDFISK

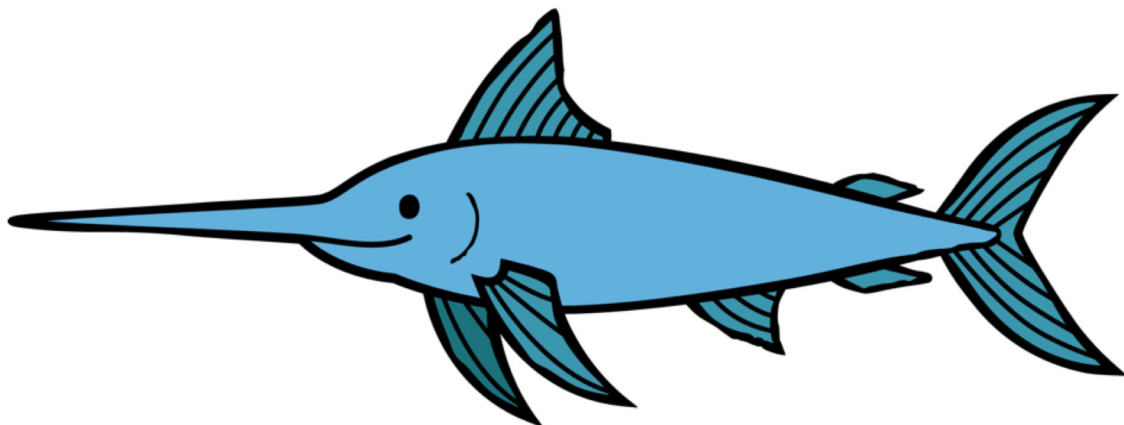
Svärdfiskar förekommer i alla tropiska, subtropiska och tempererade hav. De leker i stim under våren i Atlanten kring södra Sargassohavet. De är ständigt på vandring. De vandrar till kallare vatten på sommaren och mot varmare vatten på vintern. Vid vattnets yta vilar och solar de.

Svärdfiskens överkäke är förlängd och formad som ett svärd. De använder sitt svärd till att slåss och bedöva bytes fiskar. Kroppen är långsträckt och den saknar fiskfjäll och bukfenor. Ryggen är glänsande blåaktig och deras mage är silvervit. De kan bli 4 m långa och väga ca 150 kg.

De leker hela året runt. En hona kan lägga upp till fem miljoner ägg. Äggen kläcks efter 2 till 3 dygn. Ynglen är då bara 5 mm långa. Ynglet genomgår flera utvecklingsstadier. Till en början är de fjällbeklädd och de får stora tänder, så att munnen knappt kan stängas. Senare förlorar de tänderna. Deras överkäke fortsätter att växa tills den får sin svärdform.

De äter fiskar som makrill, barracuda, kummel, kungsfisk och sill.

Svärdfiskar är bland de snabbaste fiskarna i havet. De kan nå en hastighet på 60 km i timmen när de hoppar.

MANET

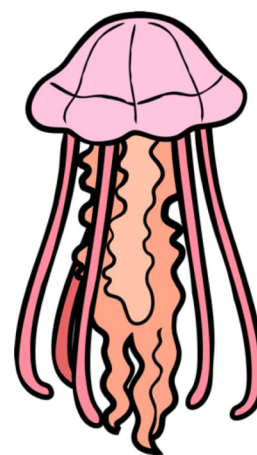
Maneter tillhör nässeldjuren. De simmar inte snabbt, de glider oftast runt i vattnet med havsströmmarna. Det finns omkring ca 200 arter maneter. De lever i alla haven. De har levt i över 500 000 000 år på jorden. Äkta maneter lever bara i saltvatten, men det finns manetliknande djur i sötvatten. Maneter består av 98% vatten. Vissa maneter är så pass giftiga att de kan döda en människa.

I Sverige är det vanligt att man ser öronmaneter på västkusten på sommaren. De kan bli upp till 25 cm i diameter. Öronmaneterna har en svagt gråblå genomskinlig klockform. Överst på de ser man fyra rosa ringar som är manetens könsorgan.

Brännmaneter kan man se i Sverige under sommaren. De har långa och nästan osynlig bränntrådar som är svåra att upptäcka. Men själva maneterna är mycket lättare att upptäcka då de har en klockform som är röd-orange. De brännmaneter som man har hittat i Sverige är ca 50 cm i diameter. Men i Arktis har man sett 2 m långa brännmaneter.

Maneter är köttätare. De äter smådjur som kräftdjur, fiskar och plankton. Några av de större maneterna kan även fånga fiskar eller andra maneter. Munnen är placerad på undersidan och är omgiven av munarmer. Längs kanten av munnen finns en krans av tentakler.

De förökar sig genom att hanen sprutar ut sperma ur munnen i vattnet för att befrukta honans ägg. Äggen utvecklas till larver som tar sig ner till botten där de fäster sig vid underlaget och startar sin första utvecklingsfas.

BLÅVAL

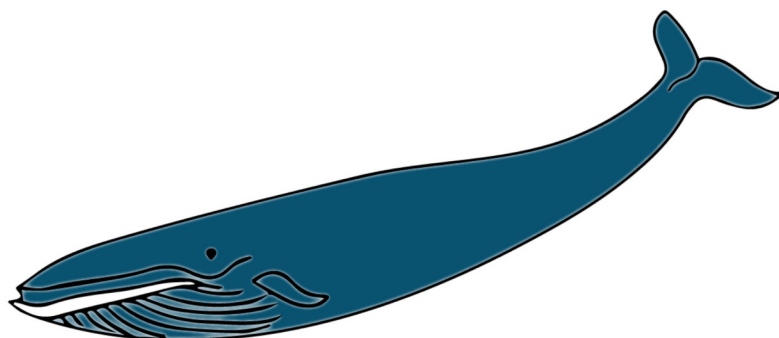
Blåvalen är världens största djur. De finns i alla hav. De simmar långa sträckor. De simmar mellan kallare hav på sommaren och varmare hav på vintern. De kan dyka ner till 200 meters djup. Deras läten tillhör ett av de starkaste ljuden som finns. De kan leva i upp till 90 år.

De kan bli upp till 30 m långa och väga 190 000 kg. Honorna är lite större än hanarna. Hjärtat är lika stort som en bil. Ett barn skulle få plats i deras största blodådra. Tungan väger ca 3 ton. Istället för tänder har de långa barder i överkäken. Barderna ser ut som en gardin av tjocka blad med fina borst på innerkanterna. Barderna bildar en slags sil, där smådjur kan fastna när valen simmar med sin mun öppen. Födan består främst av stora stim av små räkor och krill.

Blåvalar är varmblodiga och andas med lungor. De har ett hål där de sprutar ut vatten. Det är deras sätt att andas. De har igen päls som håller dem varma, istället har de ett tjockt lager späck. De har en lång och kraftig kropp. Huvudet är platt och uppfifrån ser det ut som ett U. Deras rygg har olika nyanser av blåaktigt grått medans deras mage är lite ljusare.

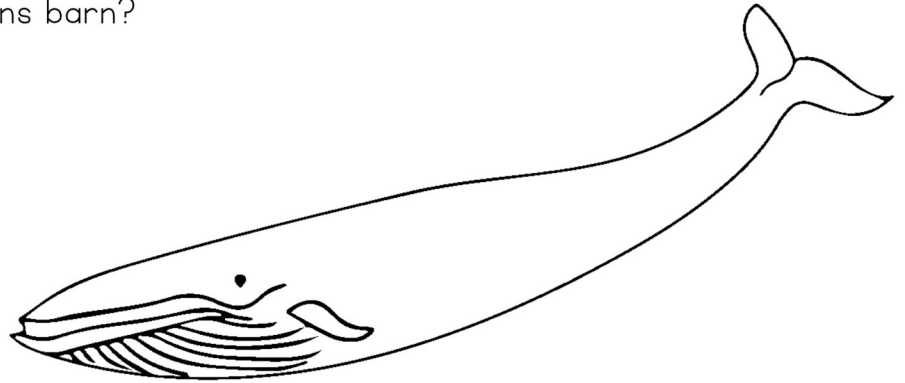
De parar sig under den kalla årstiden. Honan föder en unge vartannat år. Deras ungar kallas för kalvar. Honan är dräktig i ca 12 månader. Blåvalen föder levande ungar som diar mjölk. Ungen diar i 7 månader. När ungen föds är den redan 7 m lång och väger 2 000 kg. Från mammans feta mjölk kan den nästan växa 100 kg om dagen. Den dricker runt 380 liter mjölk om dagen.

Det finns ca 25 000 blåvalar i världen. Sedan 1967 har blåvalen varit fridlyst på grund av att man har jagat den mycket.

1. Hur länge kan en blåval leva?
2. Varför är blåvalen fridlyst?
3. Hur mycket kan blåvalen väga?
4. Hur många liter mjölk om dagen dricker den nyfödda?
5. Vad kallas blåvalens barn?

BLÅVAL

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 18 lines.

MARINAS KLASSRUM

marinasklassrum@gmail.com

Marinas_klassrum

Tack för att du har laddat ner mitt material.

- Det är tillåtet att använda mitt material för privat bruk och enskilda klassuppsättningar.
- Vill du dela med dig av materialet till kollegor ber jag dig att hänvisa till min sida på skolmagi.se
- Inspireras av materialet men du får inte bearbeta eller ändra i materialet.
- Du får inte använda materialet eller bilderna för att sälja det vidare.

Hoppas att du får användning av detta i din undervisning.

Bilderna har jag köpt från

kimberly
geswein
fonts

kg

LittleRed's
CLIP ART

www.littleredtreehouse.com

